

**A KÚRIA
mint felülvizsgálati bíróság**

Kfv.IV.35.715/2012/6.szám

A Kúria Dr. Jobbágy Ügyvédi Iroda (ügyintéző: dr. Jobbágy Krisztina ügyvéd) által képviselt F.T. É. Sz (felperes címe) felperesnek dr. Ivanovits Andrea ügyvéd által képviselt alperes nevealperes ellen támogatási ügyben hozott közigazgatási határozat bírósági felülvizsgálata iránt indított perében a Szegedi Törvényszék 2012. július 31. napján kelt 5.K.21.859/2011/17. számú jogerős ítélete ellen a felperes által 19. sorszám alatt benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán az alulírott napon - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

í t é l e t e t:

A Kúria a Szegedi Törvényszék 5.K.21.859/2011/17. számú ítéletét hatályában fenntartja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 30.000 (harmincezer) forint felülvizsgálati eljárási költséget.

Kötelezi továbbá a felperest, hogy fizessen meg az államnak - külön felhívásra - 70.000 (hetvenezer) forint felülvizsgálati eljárási illetéket.

Az ítélet ellen további felülvizsgálatnak nincs helye.

I n d o k o l á s

A felperes 2009. december 24-én nyújtott be kérelmet a jóváhagyott 2008-2012. évre szóló működési programban meghatározott működési alap 2009. évi támogatásának részleges kifizetése iránt, amelyben többek között a T. Zrt.-vel 2009. január 22-én kötött szállítási keretszerződés alapján nettó 52.128.143 forint számlaértékű, valamint 30.066.010 forint számlaértékű marketing kiadások után igényelt közösségi és kiegészítő nemzeti támogatást.

Az adminisztratív ellenőrzés megállapításaira tekintettel az elsőfokú hatóság részben helyt adott a felperes kérelmének és

34.389.878 forint közösségi, illetve 31.066.010 Ft kiegészítő támogatás folyósításáról rendelkezett.

A felperes 2010. február 15-én ismételten kérelmet nyújtott be a 2009. évi támogatás további részei iránt. A lefolytatott ellenőrzés megállapításai szerint a felperes korábbi kérelméhez kapcsolódó beszerzés nem állt összhangban a közbeszerzésekről szóló 2003. évi CXXIX. törvény (a továbbiakban: Kbt.) rendelkezéseivel. A keretszerződés alapján kiállított számlák összértéke ugyanis meghaladta a közösségi értékhatárt, illetve a számlákkal igazolt beszerzés többségi részben támogatott beszerzéssé vált, így a felperes a Kbt. 22. § (2) bek. b) pontja szerint ajánlatkérőnek minősült, a 2009. decemberi kérelemhez kapcsolódó közpénzek felhasználására tehát a Kbt. szerinti eljárási rendben közbeszerzési eljárást kellett volna lefolytatni.

Az első fokú hatóság megállapította továbbá, hogy meghatározott számlák nem számíthatók be a működési program közösségi támogatás alapját képező kiadásokba. Ezért - felülvizsgálva korábbi kifizetési határozatát - az első fokú hatóság az elszámolható kiadásokat, és az ennek alapján adható támogatás összegét kisebb összegben állapította meg. Emellett a korábbi kiutalt összeg és a módosított összeg közötti különbözetet jogosulatlan támogatásnak minősítette és felperest 2010. október 18-án kelt határozatában annak visszafizetésére kötelezte. Hasonló megállapításra jutott a kiegészítő nemzeti támogatások tekintetében is.

A felperes fellebbezése folytán eljáró alperes helyben hagyta az első fokú határozatot. Megállapította, hogy a szerződés alapján kiállított számlákkal igazolt kiadások után igényelt támogatás idején a 2009. dec. 7-i szakállamtitkári határozattal módosult a működési program, aminek következtében a támogatás mértéke meghaladta az 50 %-os mértéket, azaz a szállítási keretszerződés alapján igénybe vett marketingszolgáltatás többségi részben támogatott beszerzésnek minősült. A kiállított számlák összértéke meghaladta a közösségi közbeszerzési értékhatárt ezért, a felperes ajánlatkérőnek minősült, így jogszerűtlen volt a Kbt. előírásainak mellőzése. A helyzetet felperes idézte elő azzal, hogy kezdeményezte a működési program módosítását. A támogatás intenzitásának változása esetén a Kbt. rendelkezéseinek mellőzése egyben az államháztartásról szóló 1992. évi XXXVIII. tv. (a továbbiakban: régi Áht.) 13/B. §-ának megsértését jelenti.

Az eljáró Szegedi Törvényszék (a továbbiakban: Törvényszék) a felperes keresetét elutasította. A Törvényszék megállapította, hogy az érvényesített számlák már kiállításra kerültek, amikor a működési programot a szakállamtitkári döntéssel módosították. A felperes csak azáltal vált a Kbt. szerinti ajánlatkérővé, hogy élni kívánt a zöldség-gyümölcs termelői szervezetek kiegészítő nemzeti támogatásáról szóló 69/2009. (VI. 18.) FVM rendelet (továbbiakban:

R.) szerinti lehetőséggel és 2009. végén nemzeti támogatást is igényelt. Erre a felperesnek joga volt, ezzel azonban maga teremtette meg a Kbt. alkalmazásának feltételeit.

A felperes felülvizsgálati kérelemmel fordult a Kúriához, amelyben a Pp. 275. § (4) bekezdésére hivatkozással kérte a törvényszéki ítélet és az alperesi határozatok hatályon kívül helyezését, perköltségei megállapítása mellett. A felperes a Törvényszék ítéletét megalapozatlanság alapján támadta azzal, hogy az alperes nem volt jogosult a mezőgazdasági támogatási ügyben a Kbt. rendelkezéseinek megsértését vizsgálni. Indokolásában továbbra is fenntartotta azt az álláspontját, amely szerint a Kbt. szabályait csak abban az esetben kell alkalmazni, amennyiben azokat a felperes megsértette. Felülvizsgálati kérelmében fenntartotta azt az álláspontját is, hogy az R. által megnyitott 2009. évi működési alapot érintő jogosultság felperest is megillette, de felperestől nem volt elvárható, életszerű és jogszerű, hogy a 2009. évből még hátralévő kettő hét alatt lebonyolítsa a közbeszerzési eljárást, szerződéseket kössön, szolgáltatásokat teljesítsen. Az R. célja tehát az volt, hogy a folyamatban lévő szerződéseknél is igénybe lehessen venni a támogatást.

Az alperes felülvizsgálati ellenkérelmében a Törvényszék ítéletének hatályában fenntartását kérte, perköltségigénye is volt a felperessel szemben. Értelmezésében nem csupán a támogatásra való jogosultság feltételeinek fennálltát vizsgálhatta, hanem a támogatással kapcsolatos előírások teljesülését egészében.

A Kúria a Pp. 275. § (2) bekezdése alapján a jogerős ítéletet a felülvizsgálati kérelem keretei között, a felek ilyen irányú kérelme hiányában a 274. § (1) bekezdésének megfelelően tárgyaláson kívül vizsgálta felül.

A felülvizsgálati kérelem nem megalapozott.

A mezőgazdasági támogatások megszerzése révén a kedvezményezett akár uniós, akár hazai forráshoz, kiegészítő támogatáshoz jut, közpénzt használ fel. Ezért a jogszabályok alapvető célkitűzése – és céltételezésen alapuló értelmezésük kiindulópontja is – a felhasználás átláthatóságának, hatékonyságának és jogszerűségének biztosítása.

A perbeli eset idején hatályos régi Áht. 13/B. § (1) bekezdése az államháztartás gazdálkodásának alapelveként rögzíti azt, hogy „[a]z államháztartás körébe tartozó szervezet köteles a támogatások felhasználását – ha ennek a Kbt. szerinti feltételei fennállnak – a Kbt. alkalmazásához kötni. A támogatásról szóló határozatban vagy szerződésben úgy kell meghatározni a támogatás felhasználásával kapcsolatos határidőket, hogy a megvalósítandó közbeszerzésre

irányuló eljárás lefolytatásához a Kbt. alapján szükséges időtartam rendelkezésre álljon”.

Az Áht. rendelkezéséből egyértelmű, hogy a közpénzfelhasználással megvalósuló támogatás felhasználására csak az átláthatóságot biztosító Kbt. szabályai szerint kerülhet sor.

A 13/B. § (2) bekezdése értelmében pedig „[a] támogatás nem köthető olyan feltételhez, hogy az árut szállító, szolgáltatást nyújtó vagy építési beruházást megvalósító szervezetet (személyt) előzetesen válasszák ki. Ez a rendelkezés nem zárja ki, hogy a támogatási kérelem elbírálását megelőzően közbeszerzési eljárás kerüljön megindításra, illetve, hogy az (1) bekezdés szerinti támogató - indokolt esetben - a támogatásért folyamodó szervezetet, személyt a támogatási kérelem elbírálását megelőzően közbeszerzési eljárás megindításra kötelezze.”

A régi Áht. 2009. január 1-étől hatályos fentiek szerinti módosítása - ahogy azt a módosításhoz fűzött miniszteri indokolás is hangsúlyozza - kifejezetten azt célozta, hogy a közpénzfelhasználás átláthatóságához fűződő és a támogatás felhasználásának közös érdeke együttesen is érvényre juthasson.

A Kbt. 48. § (1) bekezdése értelmében „[a] nyílt eljárás ajánlati felhívással indul, amelyet az ajánlatkérő hirdetmény útján köteles közzétenni. A (3) bekezdés a támogatást benyújtó ajánlatkérőt kifejezetten felhatalmazza a felhasználandó támogatási (köz)pénzek megszerzését megelőzően ajánlati felhívás nyílt eljárás keretében való közzétételére: „[h]a az ajánlatkérő, illetőleg a 22. § (2) bekezdésében meghatározott szervezet támogatásra irányuló igényt (pályázatot) nyújtott be, vagy fog benyújtani, az ajánlati felhívást közzéteheti. Az ajánlati felhívásban (az egyéb információk körében) fel kell hívni az ajánlattevők figyelmét erre a körülményre, valamint a (4) bekezdésben foglaltakra”. A (4) bekezdése pedig a Kbt. egyéb rendelkezéseinek alkalmazását írja elő egyebek mellett a támogatási igény el nem fogadásának esetére.

E jogszabályhelyek ismeretében a Kúria osztotta a jogerős ítélet indokolásában foglalt azon megállapítást, amely szerint a felperesnek valóban megnyílt a lehetősége a 2009. közepén hatályba lépő rendeleti szabályok alapján kiegészítő nemzeti támogatás igénybe vételére pályázni, de ekkor számolnia kellett a program támogatási arányainak megváltozásával. Erre az esetre pedig alkalmaznia kellett volna a Kbt. 48. §-ában foglalt lehetőséget.

A 2007. évi XVII. törvény (a továbbiakban: Eljárási tv.) 11. §-a értelmében az Eljárási törvény végrehajtásáért az agrárpolitikáért felelős miniszter felel. Ennek keretében a miniszter „... az államháztartás működési rendjére vonatkozó jogszabályok rendelkezései szerint gondoskodik a belső kontrollrendszerek kialakításáról, valamint azok folyamatos és hatékony működtetéséről”, valamint „felel az egyes végrehajtási feladatokat

ellátó szervek, szervezetek közötti feladatok elhatárolásáért” [11. § (1) bekezdés a) és b) pontok]. A törvény hatálya alá tartozó végrehajtási feladatot ellátó szerv a mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv, azaz az alperes. Az alperes a miniszter irányító hatósági jogkörének gyakorlása mellett gyakorolja az Eljárási tv. 15. § (1) bekezdése szerinti jogköreit. A hivatkozott rendelkezések értelmében az alperes nem a közbeszerzési eljárás jogszerűségéért, hanem egészében a támogatás megszerzésének és felhasználásának törvényességéért felel.

A kifejtettek értelmében a Kúria megalapozatlannak ítélte a felperes felülvizsgálati kérelmét, ezért a Törvényszék ítéletét a Pp. 275. § (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

A felperes a sikertelen felülvizsgálati kérelmére tekintettel, a Pp. 207. § (1) bekezdése folytán alkalmazandó 78. § (1) bekezdése alapján a Kúria a felperest kötelezte az alperes 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. §-ára tekintettel megállapított összegű perköltségének megfizetésére.

Szintén pervesztességére tekintettel köteles a felperes az illethekekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 39. § és 50. § (1) bekezdése alapján 70.000 forint felülvizsgálati eljárási illeték megfizetésére.

Budapest, 2013. november 5.

Dr. Kozma György sk. a tanács elnöke, Dr. Hörcherné Dr. Marosi Ildikó sk. előadó bíró, Dr. Balogh Zsolt sk. bíró

A kiadmány hitelével:

tisztviselő